

Kunst en Kultuur

MUZIEK

Het einde

- Andrès Segovia: „Een klavecimbel is een gitaar met een grocgstem

De bijna 70-jarige Spaanse meester-gitarist **A n d r è s S e g o v i a** trof vorige week zaterdagavond in het Amsterdamse Concertgebouw, Grote Zaal met 2.400 plaatsen (evenals enkele uren later **F a t s D o m i n o**) een heilbegerende menigte, die voor 90 pct. uit tieners en vroege twennies bestond. Tophitter **F a t s D o m i n o** breekt af en toe uit in een formidabel klankvolume en hij laat sommige Amerikaanse songs door het publiek meezingen. Andrès Segovia speelt een strikt klassiek programma, waaronder veel oude muziek, op zijn enkele gitaar. Het publiek is roerloos en wanneer een enthousiaste jongeman bij een bekende Spaanse toegift zachtjes begint mee te neuriën, wordt hij door zijn buurlieden snel tot zwijgen gebracht.

Zeï een 17-jarig meisje op het balkon over de bezoekers: „Ze spelen haast al-

Andrès Segovia
... altijd uitverkocht ...

nachtvoorstelling) naar **Fats Domino** gaan? „Natuurlijk niet. Dat is wéér een heel ander publiek.”

„Zo gaat het in alle hoofdsteden ter wereld”, vertelt de trotse grand-seigneur Segovia in de hal van zijn hotel. „Of het nou de Carnegie Hall, de Albert Hall of één van de grootste zalen in Tokio is, overal zijn mijn concerten tot de laatste plaats uitverkocht en altijd vormen de jongelui 75—90 pct. van het publiek. En dan te bedenken dat mijn eerste concert met een klassiek programma in 1910, ergens in de Spaanse provincie, zoïets nieuws was, dat er haast niemand naar kwam luisteren.”

Wat hij toen speelde? „Grotendeels werken van **F. Sor (1778—1839)**, een componist die zich tussen Mozart en Beethoven beweegt. Het is liefelijke, vroeg-romantische muziek. Nog altijd speel ik op vrijwel elk concert een werk van hem. Toen moest ik de oude luitmuziek (de luit is een vrijwel dood instrument) nog gaan ontdekken, bewerken en ontginnen. **Bach** schreef ook nog voor luit. Ik speel ook wel bewerkingen van klavecimbelstukken. Maar nooit ga ik zo ver dat ik klavierstukken van een te grote omvang ga verminken om ze op de gitaar te kunnen spelen.”

Segovia vertelt in brede volzinnen (afwisselend Engels en Frans) over de beide kanten van de gitaar. Hij noemt de begeleiding van volksdansen en volksliederen op de gitaar even „legaal” als het spelen van klassieke en door serieuze moderne meesters voor hem geschreven werken. **De Falla, Albeniz, Roussel** en vele anderen hebben voor hem gecomponeerd. Hij heeft ze bijna allen aanwijzingen gegeven over de mogelijkheden van zijn instrument. Zelden gaat de stijl verder dan het impressionisme. Een componist als **Alexander Tansman** (jaargang 1897), die overigens zeer modern schrijft, schakelde ter wille van hem en zijn instrument over naar een meer gematigd idioom.

Over de grote belangstelling voor **Vivaldi** is hij verheugd, maar hij staat erbuiten. „Vivaldi schreef wel een concert voor mandoline en strijkers. Maar de mandoline is niets voor mij. Brrr... dat geratel op de snaren. Er is genoeg originele muziek, zoals een kwartet voor gitaar, fluit, alt-viool en cello van **Schubert** en een kwintet voor gitaar en strijkwartet van **Boccherini**. Bovendien herhaalt Vivaldi zich mijns inziens te veel. Men zegt wel dat hij 500 concerten schreef, 500 maal hetzelfde.” Segovia lacht er smakelijk bij.

Maar hij gaat plotseling rechtop in zijn stoel zitten wanneer hem gevraagd wordt naar de reden van zijn optreden in grote zalen. Is het instrument daar niet veel te zwak voor? „Zwak? Het is sterker dan een klavecimbel. Ik zei eens tegen **Wanda Landovska**: Jouw klavecimbel... dat is een gitaar met een grocgstem. Verder moet men beseffen dat de gitaar van huis uit een openlucht-instrument is. Mijns inziens klinkt het instrument in grote zalen veel beter dan in kleinere. De toon van de gitaar is niet sterk, maar ze draagt ver, zei **Stravinsky** nadat hij mij gehoord had.”

Is het hardnekkige gerucht waar dat hij op een Duitse gitaar speelt en over de hele wereld zijn eigen stoel en voetenbankje meesleept? Het blijkt dat Segovia tot voor 3 jaar inderdaad op een Duitse gitaar heeft gespeeld. Hij zegt dat het mooie instrument erg aan rust toe was. Nu bespeelt hij weer een Spaanse gitaar van dezelfde bouwer als zijn eerste instrument in 1910. Het verhaal over